

Buxoro Davlat pedagogika instituti professori
Qo'ldoshev Rustambek Avezmurodovich taqrizi ostida

**BOSHLANG'ICH SINIF O'QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA BADIY
MATNLARNI O'QITISH ORQALI VATANPARVARLIK TUYG'USINI
SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI**

M.A. O'ktamova

Buxoro davlat pedagogika instituti

II bosqich tayanch doktoranti

mexrigiyouktamova@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, vatanni sevish, uni ardoqlash, unga bòlgan mehr-muhabbat, sadoqat kabi tuyg'ular va ularni qanday qilib shakllantirishimiz to'g'risida fikr yuritilgan. Maqolada zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llagan holda boshlang'ich sinf o'quvchilarida badiiy asarni o'qitish jarayonida bilim berish ular da ko'proq tassavvurni kengayishi va bilimni to'laqonli egallashga ko'maklashgan. Asosiy farq o'quvchiga to'g'ridan-to'g'ri murojaatlarda bo'lib, ular shaxsiy sharhlar va savollarda amalga oshiriladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, o'quv motivlari, tafakkur, xotira, intellekt, mantiq, inson, muammo, shaxs, tuyg'u, pedagogika, yondashuv, o'quvchi, o'qituvchi, sinf, axborot, vatanparvarlik, elektron texnologiyalar.

**PEDAGOGICAL IMPORTANCE OF EDUCATING ELEMENTARY SCHOOL
STUDENTS IN THE SPIRIT OF PATRIOTISM**

Annotation: This article discusses how to educate elementary school students in the spirit of patriotism, to love the country, honor it, love and loyalty to it, and how to form these feelings. In the article, using modern pedagogical technologies, imparting knowledge in the process of teaching artistic work to elementary school students helped them expand their imagination and fully acquire knowledge. The main difference is in direct appeals to the reader, which are carried out in personal comments and questions.

Key words: elementary education, learning motivation, thinking, memory, intellect, logic, human, problem, person, feeling, pedagogy, approach, student, teacher, class, information, patriotism, electronic technologies.

**ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ВОСПИТАНИЯ УЧАЩИХСЯ МЛАДШИХ
КЛАССОВ В ДУХЕ ПАТРИОТИЗМА.**

Аннотация: В данной статье рассматривается вопрос о том, как воспитывать учащихся начальных классов в духе патриотизма, любить свою страну, чтить ее, любить и преданно относиться к ней и как формировать эти чувства. В статье с использованием современных педагогических технологий передача знаний в процессе обучения художественному труду учащихся младших классов помогла им расширить воображение и в полной мере овладеть знаниями. Основное отличие – в прямых обращениях к читателю, которые осуществляются в личных комментариях и вопросах.

Ключевые слова: начальное образование, мотивация обучения, мышление, память, интеллект, логика, человек, проблема, личность, чувство, педагогика, подход, ученик, учитель, класс, информация, патриотизм, электронные технологии.

Kirish. 2020-yil 23-sentabrdagi yangi tahrirdagi “Ta’lim to’g’risida” gi qonuni qabul qilinishi, maktab ta’lim tizimining ma’naviy - axloqiy tarbiyasida muhim ahamiyatga ega. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi “O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to’g’risida”gi 5712-son Farmonida 2030-yilga kelib xalqaro baholash reytingida jahonning birinchi 30 ta ilg‘or mamlakatlari qatoriga kirishiga erishish hamda xalq ta’limi tizimida ta’lim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish asosida o‘quvchilarning o‘qish, matematika va tabiiy yo‘nalishdagi fanlardan savodxonlik darajasini baholashga yo‘naltirilgan ta’lim sifatini baholashning milliy tizimini yaratish vazifalari belgilangan Biz raqamli texnologiyalar asrida, ta’lim karyerada muvaffaqiyat qozonishning, turmush farovonligini oshirishning bosh omiliga aylangan davrda yashayapmiz. Zamonaviy ta’lim bizning nafaqat bilim va ko‘nikmalarimizni belgilab beruvchi mezon, balki bizning dunyoqarashimizni, bizning dunyo taraqqiyotiga qo‘shadigan hissamizni ham aks ettiruvchi muhim qadriyatdir.

Zamonaviy ta’lim dunyodagi tinimsiz o‘zgarishlarga ko‘nikkan, turli muammo va to‘siqlarga tayyor turadigan professionallarning yangi avlodini shakllantirmoqda. Bunday ta’lim o‘quvchilarni nafaqat amaliy ko‘nikmalar bilan, balki o‘quvchilarga bugungi kunda zarur bo‘lgan zamonaviy kompetensiyalarni rivojlantirishga yordam beradigan o‘quv texnikalari bilan ta‘minlaydi. Bugun dunyoda “ijtimoiy ko‘nikmalar”ga (soft skills) ega bo‘lgan mutaxassislariga ehtiyoj ortib, ayni paytda “kasbiy ko‘nikmalar” (hard skills) o‘zining birinchi darajali ahamiyatini yo‘qotib bormoqda. Boshlang‘ich sinflarda, ayniqsa, birinchi sinfdagi o‘quvchilarga o‘qitishda o‘quvchining yoshi, fiziologik, texnikaviy axborot olish kerak.

Tadqiqot obyekti va qo‘llanilgan metodlar Vatan va vatanparvarlik tarbiyasi haqida tushuncha, boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning milliy, tarixiy asoslari. Vatanparvarlik tuyg‘usi kishining o‘z Vatani va uning tabiatiga, xalqiga, xalqining o‘tmishdagi va hozirgi qahramonligiga, tili va san‘atiga bo‘lgan otashin muhabbatini ifodalaydi. Qadim zamonlardan buyon xalqning o‘z Vatani muhabbati qo‘shiqalarda, ertaklarda va sharq mutafakkirlarimizning nodir asarlarida tarannum etib kelinadi. Vatanga muhabbat tuyg‘usi insonlarni har doim mehnat qahramonligiga, xalqning baxt- saodati uchun kurashga undaydi. Vatanparvarlik – tug‘ma tuyg‘u emas. Shuning uchun ham boshlang‘ich sinflarda bu tuyg‘uni tarbiyalashga muhim o‘rin berilgan. Vatan haqidagi boshlang‘ich bilimlar bolalarda ularning hayotiy tajribalari zaminida, tevarak- atrofdagi hayot to‘g‘risidagi muayyan tasavvurlari asosida hosil bo‘ladi. Vatan - har bir kishida o‘z uyiga, tug‘ilib o‘sgan yurtiga, eng yaqin kishilari ota-ona, aka- uka, opa- singillariga bo‘lgan munosabatida aks etadi. Bolani vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning individual shakllari asosan oilada amalga oshiriladi. U yoki bu masalada hal qiluvchi rolni oila o‘ynaydi. Shuning uchun o‘qituvchi o‘quvchilarning oilalari bilan yaqin hamkorlikni yo‘lga qo‘yishi, ota-onalarni bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash jarayoniga jalb qilishi kerak. Shunday qilib, ta’lim muassasasida vatanparvarlik ishining muvaffaqiyati o‘qituvchilarning axloqiy- psixologik xarakteriga, ularning psixologik, pedagogik va kasbiy tayyorgarligiga, o‘z vazifalariga munosabatiga, shuningdek, o‘quvchilarning ota-onalari bilan samarali hamkorlik qilish qobiliyatiga bog‘liq.

Bugungi kunda mamlakatimizda ijtimoiy-siyosiy sohada amalga oshirilayotgan keng islohotlar vatan taqdiri, xalq ravnaqi, mustaqil yurtning kelajakdagi boshqaruvchilari-yangi avlod tarbiyasiga qaratilmoqda. Yurtimizda azal-azaldan umuminsoniy va o‘zbekona qadriyatlarni, milliy urf-odat va an‘analarni ulug‘lash, ularga chuqurroq nazar tashlab kelajak

Index: [google scholar](#), [research gate](#), [research bib](#), [zenodo](#), [open aire](#).

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

avlodga yetkazish uchun e'tibor qaratib kelingan. Mustaqil Vatanimizga har tomonlama yetuk, mukammal, axloqiy pok, yuksak ma'naviy hislatlarga ega, iymon-e'tiqodi butun, o'z xalqi, o'z ona- Vatani fidoyi, barkamol insonlarni tarbiyalash davlat siyosatida ustuvor masalalardan biri sifatida qaralmoqda. Prezidentimiz Sh. Mirziyoyev kelajak yosh avlod tarbiyasiga katta ahamiyat berib: Yoshlarimizning mustaqil fikrlaydigan, yuksak intellektual va ma'naviy salohiyatga ega bo'lib, dunyo miqyosida o'z tengdoshlariga hech qaysi sohada bo'sh kelmaydigan insonlar bo'lib kamol topishi, baxtli bo'lishi uchun davlatimiz va jamiyatimizning bor kuch va imkoniyatlarini safarbar etamiz deb takidlaydilar. Tarbiya fani O'zbekiston Respublikasi Prezidentining tashabbusi bilan umumiy o'rta ta'lim muassasalarida 2020-2021-o'quv yilidan boshlab joriy qilindi. Ushbu fan Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasining bir qismi sifatida o'quvchilarda "Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari" g'oyasini singdirish, ularni ijtimoiy muvaffaqiyatli hayotga tayyorlash, faol fuqarolik pozitsiyasi, mas'uliyat, majburiyat, huquqiy ong va madaniyat, teran dunyoqarash, sog'lom e'tiqodlilik, ma'rifatparvarlik, bag'rikenglik kabi fazilatlarini shakllantirishni maqsad qilib qo'ygan. O'quvchilarning qiziqishlari, qobiliyati mos ravishda o'zgarishlarning tavsifiga ko'ra, ko'lamiga ko'ra, kelib chiqish manbaiga ko'ra turkumlanishi asosida interfaol metodlar: "Case study" (yoki "O'quv keyslari"), "Modellashtirish", "Ijodiy ish", "Munosabat"; Strategiyalar: "Galereya", "Rotatsiya", "Yumaloqlangan qor"; Grafik organayzerlar: "Konseptual jadval", "Insert", "Nima uchun jadvali" kabilardan samarali foydalanish mumkin. Albatta bunda, shakl va mohiyatiga ko'ra turkumlangan metodlarni tanlashda o'qitish maqsadi bilan o'qituvchilarning kuchli bilimi va salohiyati, dunyoqarashi keng, insonparvarlik, vatanparvar, tashabbuskor, ijodkor, madaniyatli va savodli nutq, kasbiy mahorati, o'z kasbini sevish – o'ziga ishonch yotadi. Ta'lim maqsadlari o'quvchini faqat tayyor bilimlarni o'zlashtirib olishga emas, aksincha, bola bilimni qidirib topishiga erishish, o'z xulosasini chiqara olishga o'rgatish, tanqidiy munosabat bildira olishiga erishish bugungi kunda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning bosh maqsadiga aylanmoqda.

Maktabda o'qitiladigan har bir fan, asosan tarbiya fanining har bir mavzu o'quvchi ma'naviy qiyofasining boyishiga hissa qo'shib boradi. Ayniqsa, xalq og'zaki ijodi namunalari bolalarga kuchli ma'naviy ta'sir ko'rsatish imkoniga ega. Tez aytish, maqollar, ertaklar tajribada sinalgan, minglab yillar davomida jamiyat a'zolarini eng yaxshi fazilatlar sohibiga aylantirgan tarbiya vositalari hisoblanadi. Tez aytish, maqollar, xalq ertaklari mazmun jihatidan boy, shakl jihatidan xilma-xildir. Ularning paydo bo'lishi ham uzoq o'tmishdan boshlanib, hozirgi kungacha davom etib kelmoqda. Xalqning umumiy dahosi mahsuli bo'lgan folklor materiallari aynan bir xalq, bir millat tomonidan yaratilsa ham, umuminsoniy qiymati kuchli hisoblanadi. Shuning uchun ham tez aytishda, maqollarda, ertaklarda turli xalqlarda yaratilgan, mazmun jihatidan bir xil, yoki bir-biriga yaqin bo'lgan materiallar uchrab turadi. Bu hol xalq og'zaki ijodini umumbashariy ta'siriga ega ekanligidan dalolat beradi. Tez aytishlar, maqollar, ertaklar mazmuniga qarab, yoshlarni tarbiyalashni turli yo'nalishlarini, aqliy, axloqiy, jismoniy, ruhiy, estetik, mehnatsevarlik va boshqa xususiyatlarni tarkib toptirishga qaratilgan bo'ladi. Inson kamolotining biror sohasi yo'qki, unga tez aytish, maqollar, ertaklar ta'sir etmagan bo'lsin. Tarbiya fanidagi ayrim materiallar yoshlarni tarbiyalashni qonun-qoidalari, printsiplari, metodlarini aks ettirish bilan ajralib turadi. Shunday imkoniyatlarga ega bo'lgan xalq og'zaki ijodi boshlang'ich sinflarda tarbiya fanining asosiy mazmuni tarkibiga kiritilgan holda o'rganib kelinmoqda.

Folklorshunos olimlarning tadqiqotlarida xalq og'zaki ijodi janr xususiyatlari, badiiy qiymati, paydo bo'lishi va taraqqiyoti haqidagi qarashlari katta ilmiy ahamiyatga ega ekanligini tan olish zarur. Ma'lumki, inson barkamolligi uning ma'naviy qadriyatlar haqidagi xalq og'zaki

ijodi yoshlarda milliy va umuminsoniy fazilatlarni tarkib toptirishda, kundalik faoliyatlarida doim amalga oshirib borishlari uchun eng qulay vositadir. Zero, xalq og'zaki ijodi bolalar hayotida alohida o'rin tutadi. Ular o'quvchilarga samarali tarbiyaviy ta'sir qilib, ma'naviy va axloqiy shakllanishlarida katta yordam ko'rsatadi. Xalq og'zaki ijodi milliy o'zlikni saqlashda, yoshlarni tarbiyalashda, muayyan g'oyalarni ruhiyatga singdirish katta ahamiyat kasb etadi. Tarbiya va ta'limning milliy xususiyatlari ham xalq og'zaki ijodida o'z o'rniga ega. Xalqning kelajagi yoshlarga bog'liq ekanligi qanchalik haqiqat bo'lsa, o'quvchilarni milliy ruhda tarbiyalash zarurati bugungi kunning dolzarb muammolaridan biridir. Milliy axloqiy tarbiya xalqning o'z-o'zini saqlash va istiqbolini ta'minlash omili bo'lib hisoblanadi. Boshlang'ich ta'limda darsning noan'anaviy tarzda tashkil qilinishi o'qituvchi va o'quvchining samimiy munosabati, kichik guruh a'zolarining faolligi, jamoa bo'lib ishlashga o'rgatish, bolada guruh ishtirokchisi sifatida tashabbuskorlik, aniq maqsadga intilish, ijodkorlik, o'z fikrini bayon qilish madaniyati, bunyodkorlik sifatlarini shakllantiradi. Bu jarayon, albatta, o'qituvchidan darsni rejalashtirish va loyihalashtirish mahoratini, barcha o'quvchilarning bir xil ishlashlariga erishish, kreativlik, kommunikativlik, tashkilotchilik, perseptivlik qobiliyatlarini rivojlantirishni talab etadi.

Olingan natijalar va ularning tahlili. Boshlang'ich sinf tarbiya darslarida xalq og'zaki ijodidan bolalarga topishmoq aytilish, uning javobini topish va xulosalar chiqarish, o'quvchilarni faqatgina o'sha aytilayotgan topishmoqning javobini topish uchun harakat qilishidagina emas, balki bolalar o'rtasida bir-biriga mehr, do'stlik, o'rtoqlik, hamjihat bo'lib harakat qilish kerakligi haqida fikrlar bildirilgan. Tarbiya darslarida xalq og'zaki ijodi namunalarini vositasida tarbiyalashga yo'naltirilgan pedagogik jarayonlarni takomillashtirishda boshlang'ich sinf pedagog-tarbiyachilari tomonidan bolalarni tarbiyasida amalga oshiriladigan ishlarning mazmun-mohiyati va yo'nalishiga ko'ra rejalashtirish va tashkil qilish funksiyalari quyidagi jarayonlarda amalga oshiriladi: - maqsadi, vazifasi va shakliga ko'ra xalq og'zaki ijodi turlaridan foydalanish uchun mashg'ulot va uchrashuv, suhbat jarayonlarini rejalashtirish va loyihalashtirish; - modellashtirish, ya'ni tashkil qilinadigan pedagogik jarayonlarda xalq og'zaki ijodidan foydalanishda o'quvchilar uchun zaruriy shartsharoitlarni yaratish va ularning imkoniyatlarini inobatga olgan holda faolligini ta'minlash bo'yicha vazifalarni oldindan belgilash; - yaratilgan shart-sharoitlar va mavjud vaziyatlarga ko'ra tarbiya darslarini tashkil etilishini nazorat qilish, ibrat, namuna ko'rsatish, tahlil qilish va ob'ektiv baholash asosida rag'batlantirish. Boshlang'ich sinf tarbiya darslarida xalq og'zaki ijodi namunalaridan foydalanish jarayonining ishlab chiqilgan pedagogik-tashkiliy tuzilmasi (modeli)ni amaliyotda to'liq joriy etish orqali boshlang'ich sinflarda tashkil qilingan tarbiyaviy tadbir, mashg'ulotlar, oilaviy marosimlar natijasida pedagogik samaradorlikka erishiladi. Yig'ilgan materiallar o'rganilish natijasida ishtirok etish belgilaridan foydalanishga ta'sirini aniqlandi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning afzalliklari bo'yicha tahlil qilingan ilmiy maqolalar zamonaviy kompyuter texnologiyalarining kamchiliklariga qaratilgan maqolalarga qaraganda ko'proq jalb qilish kontingentiga tayanadi. Ikkala o'rganish natejalari bo'yicha mualliflar o'quvchiga murojaat qilish va umumiy bilimlarga murojaat qilish orqali o'quvchi bilan muloqot qiladi, ammo boshlang'ich sinf o'quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash bilan bog'lab yozilgan maqolalar o'quvchi e'tiborini faol ravishda yo'naltiradi va sharhlar orqali ularga bevosita murojaat qiladi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llagan holda boshlang'ich sinf o'quvchilarida badiiy asarni o'qitish jarayonida bilim berish ularda ko'proq tassavvurni kengayishi va bilimni to'laqonli egallashga ko'maklashgan. Asosiy farq o'quvchiga to'g'ridan-to'g'ri murojaatlarda bo'lib, ular shaxsiy sharhlar va savollarda amalga oshiriladi. Dastlab, tarixiy materiallar tarkibida mavjud bo'lgan hikoya, afsona, ertak va

Index: [google scholar](#), [research gate](#), [research bib](#), [zenodo](#), [open aire](#).

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

masallardan o‘rinli foydalanish talab etiladi. Bunga shu yoshdagi bolaning uyda va maktabda shug‘ullanadigan asosiy faoliyati bo‘lgan o‘qish, muomala, o‘yin, mehnat yordam beradi.

Vatan va vatanparvarlik tarbiyasi haqida tushuncha, boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning milliy, tarixiy asoslari. Vatanparvarlik tuyg‘usi kishining o‘z Vatani va uning tabiatiga, xalqiga, xalqining o‘tmishdagi va hozirgi qahramonligiga, tili va san‘atiga bo‘lgan otashin muhabbatini ifodalaydi. Qadim zamonlardan buyon xalqning o‘z Vatanga muhabbati qo‘shiqlarda, ertaklarda va sharq mutafakkirlarimizning nodir asarlarida tarannum etib kelinadi. Vatanga muhabbat tuyg‘usi insonlarni har doim mehnat qahramonligiga, xalqning baxt- saodati uchun kurashga undaydi.

Vatanparvarlik – tug‘ma tuyg‘u emas. Shuning uchun ham boshlang‘ich sinflarda bu tuyg‘uni tarbiyalashga muhim o‘rin berilgan. Vatan haqidagi boshlang‘ich bilimlar bolalarda ularning hayotiy tajribalari zaminida, tevarak- atrofdagi hayot to‘g‘risidagi muayyan tasavvurlari asosida hosil bo‘ladi. Vatan - har bir kishida o‘z uyiga, tug‘ilib o‘sgan yurtiga, eng yaqin kishilari ota- ona, aka- uka, opa- singillariga bo‘lgan munosabatida aks etadi. Bolani vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning individual shakllari asosan oilada amalga oshiriladi. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasida yoshlarga tegishli bo‘lgan qonunlar ham mavjud bo‘lib, bu qonunlar yoshlarning vatan oldida bo‘lgan burchini bajarishiga qaratilgan. Jumladan, 41-moddada: “har kim bilim olish huquqiga ega. Bepul umumiy ta‘lim olish davlat tomonidan kafolatlanadi. Maktab ishlari davlat nazoratidadir”; 45-moddada: “Voyaga yetmaganlar, mehnatga layoqatsizlar va yolg‘iz keksalarning huquqlari davlat himoyasidadir”; 64-moddada: “Ota-onalar o‘z farzandlarini voyaga yetgunlariga qadar boqish va tarbiyalashga majburlar”; 66-modda: “Voyaga yetgan, mehnatga layoqatli farzandlar o‘z ota-onalari haqida g‘amxo‘rlik qilishga majburlar”; 117-moddada: “O‘zbekiston Respublikasining o‘n sakkiz yoshga to‘lgan fuqarolari saylash huquqiga egadirlar” kabi me‘yorlar belgilab qo‘yilgan. Boshlang‘ich ta‘limda o‘quvchilarda vatanparvarlikni shakllantirishda har bir o‘qituvchi quyidagi shartlarni e‘tiborga olishi lozim:

- bilim egallashga ehtiyojni sezish va o‘z bilimi va qobiliyatini namoèn qila olish ko‘nikmasiga egalik bo‘lishi;

- o‘ziga nisbatan talabchan, xatti-harakatlaridagi kamchiliklarni bartaraf eta olish;

- vatanparvarlik sifatlariga ega bo‘lish; mehribonlik, g‘ururli bo‘lish; Sanab o‘tilgan sifatlarni o‘quvchi ishlar ongiga singdirish uchun quyidagi shartsharoitlarga amal qilish zarur:

- o‘quvchilarda vatanparvarlikni shakllantirishni ijtimoiy hayot sharoitlari bilan bog‘lab olib borish;

- o‘quvchilarni ijtimoiy yo‘naltirish, ijtimoiy faolligini oshirishga qaratilgan amaliy faoliyatni tashkil etish;

- ijtimoiy onglilik ijtimoiy hayot vaziyatlaridan to‘g‘ri yo‘l topib chiqa olish ma‘naviyatlilik, komillik belgisi ekanligini tushuntirish. Ushbu fikrlarning xulosasi o‘rnida shuni ta‘kidlash mumkinki, jahon hamjamiyatida ijtimoiy siyosiy vaziyatlarning keskinlashayotgan bir sharoitida o‘quvchi yoshlarda vatanparvarlikni shakllantirish muhim ahamiyatga ega. Quyidagilar yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning asosiy vazifalari hisoblanadi:

- ✓ yoshlarni milliy g‘oya va Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash, ularning qalbi va ongiga Vatan himoyasi sharafliligi va muqaddas burch yekanini chuqur singdirish;

- ✓ qadimiy tariximiz va madaniyatimiz, jonajon Vatanimizning mustaqilligi va ravnaqi yo‘lida fidokorona kurashgan milliy qahramonlarimiz bilan faxrlanish, ularga munosib bo‘lish tuyg‘usini shakllantirish, milliy armiyamizning qudrati va salohiyatiga bo‘lgan ishonchni kuchaytirish;

- ✓ milliy armiyamizga jismonan baquvvat va ma'nan yetuk yoshlar zarurligi, harbiy xizmat har bir O'zbekiston fuqarosi uchun muqaddas burch yekani haqidagi tushunchani hamda bu boradagi nazariy-amaliy ko'nikmalarni mustahkamlash;
- ✓ yoshlarda yon-atrofimiz va jahonda ro'y berayotgan siyosiy-ijtimoiy jarayonlarga milliy manfaatlarimizdan kelib chiqqan holda yondashish ko'nikmalarini, turli ichki va tashqi tahdidlarga qarshi mafkuraviy immunitetni
- ✓ har qanday murakkab vaziyatlarda tezkor va mustaqil qaror qabul qilish, zamonaviy harbiy-texnika vositalaridan samarali foydalanish malakasiga yega yoshlarni tarbiyalash
- ✓ O'zbekiston manfaatlarini nafaqat harbiy sohada, balki hayotning barcha jabhalarida himoya qilishga tayyor turish, yurt uchun fidoyi bo'lish bu bugungi kun talabi yekanini hayotiy misollar va ta'sirchan vositalar orqali yoshlar ongiga singdirib borish.

Xulosa. Boshlang'ich sinflarda ona Vatanga muhabbat va sadoqat, ona tilini o'qitishda tilga hurmat, shu bilan birga o'zbek tilining qanchalik boy til ekanligini anglash, o'qish va orfografik til eyorlariga amal qilishni dars jarayonida tadbiiq etish lozim. Yangi O'zbekistonni qurishimiz uchun avvalo ta'lim tizimimizni yangilashimiz, yangi g'oyalar kiritishimiz, yangi islohotlar o'tkazishimiz kerak. boshlang'ich ta'lim jarayonida o'quvchilarning ijodiy faoliyatini rivojlantirish uchun turli shart-sharoitlarni yaratish muhim ahamiyat kasb etadi. Buning uchun ta'lim talablarini aniqlash, muammoli vaziyatlar yaratish va ta'limga texnologik yondashuv asosida tashkil etilishi o'quvchilar ijodiy faoliyatini rivojlantirishning samaradorligiga zamin tayyorlaydi. Boshlang'ich ta'lim o'quvchilar bilim olishining poydevori hisoblanar ekan, mazkur sinfdan boshlab, o'quvchilarda ijodiy faoliyatni rivojlantirishni taqozo etadi.

Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda ta'lim muassasalarining o'rni nihoyatda katta bo'lib, ta'lim muassasasida ta'lim berish bilan birga tarbiyaviy ishlar birgalikda amalga oshiriladi. Ta'lim muassasalari talabalarining harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda ta'lim muassasasida o'tkaziladigan ma'naviyta'rifiy va tarbiyaviy tadbirlar, harbiy xizmatchilar bilan hamkorlikda tashkil etiladigan tadbirlar orqali olib boriladi. Auditoriyadan tashqari ishlarda o'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirishda ularning olgan bilimlarini amaliy hayotga tadbiiq qilishlari uchun aniqmaqsad asosida munozaralar o'tkazish juda ahamiyatlidir. Darsmashg'ulotlari vaqtida o'quvchi shu mavzu bo'yicha o'z bilganlarini erkin xolda gapirib berishi, munozara o'quvchiga murakkab masalalarni tushunib olishga, o'z tushunchasini o'rtoqlari oldida namoyish qilishga va bilim doirasining kengayishiga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi 2020-yil 23-sentyabrdagi O'RQ-637-son - Ta'lim to'g'risidagi Qonuni. (lex.uz)
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-aprel, PF-5712-sonli - O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida Farmoni.
3. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xapkimiz bilan birga kuramiz. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 488 b.
4. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik Uzbekistan davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent, O'zbekiston, 2016. - 56 b.
5. 2-sinf "Ona tili va o'qish savodxonligi" 1-qism darslik. Toshkent 2021-y.
6. G'afarovna, J. H. (2023). Interfaol metodlar yordamida boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish. Pedagog's jurnali, 1(1), 666-666.
7. Jumayeva, H.G. (2023). Boshlang'ich sinf ona tili ta'limida o'quvchilarning ijodiy qobiliyatini takomillashtirish metodikasi. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(6), 45-47.

8. G‘aforovna, J.H. (2023). Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning psixologik xususiyatlari: Образование и инновационные исследования // международный научно-методический журнал, (1), 226-23